

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 17

(Prot. Nr. 17, 2.§)

2007.gada 21.martā

Par lietas neierosināšanu

Par SIA „Eja Grupa” 16.02.2007. iesniegumu Nr.1-1/0248

Konkurences padome (turpmāk – KP) 22.02.2007. saņēma SIA „Eja Grupa” 16.02.2007. iesniegumu Nr.1-1/0248 „Par konkurences pārkāpumiem” (turpmāk – Iesniegums).

SIA „Eja Grupa” vērsās KP, uzskatot, ka starp SIA „Latbord” (celtniecības plātņu materiāla *Durelis* izplatītājs Latvijas teritorijā) un Beļģijas uzņēmuma *Spano NV* (šī materiāla ražotājs, piegādātājs) ir „saskatāma tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis un sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana un deformēšana, kā arī citi Konkurences likuma pārkāpumi”.

KP no Iesnieguma var konstatēt sekojošus faktus:

- 1) Galvenokārt SIA „Eja Grupa” sūdzas par to, ka, pasūtot produkciju no *Spano NV*, izmantojot piegādes veidu pa jūras ceļu, kravas Liepājas ostā var saņemt tikai ar SIA „Latbord” starpniecību. Produkcijas cenas arī nosakot SIA „Latbord”.
- 2) Starp SIA „Eja E”, kas ir SIA „Eja Grupa” iepriekšējais nosaukums, kā *Pircēju* un SIA „Latbord” kā *Pārdevēju* 19.04.2005. tika noslēgts ekskluzīvās izplatīšanas līgums Nr.190405-EELB, kurš paredzēja to, ka *Pircējs* pērk *Spano NV* ražotās celtniecības plātnes saskaņā ar šī līguma noteikumiem. Starp pusēm minētajā datumā tika noslēgts arī Pakalpojuma līgums Nr.190405(1)-EELB par šī materiāla popularizēšanu Latvijas teritorijā.
- 3) Līdz ar SIA „Eja Grupa” mārketinga aktivitāšu veikšanu pieprasījums pēc šī produkta pieauga un uzņēmums nespēja nodrošināt piegādes saviem klientiem, tāpēc SIA „Eja Grupa” ar *Spano NV* vienojās mutiski, ka SIA „Eja Grupa” materiāls būs pieejams par ražotāja cenām, bet tā iepirkšanas kontroli veiks SIA „Latbord”.
- 4) 13.09.2006. SIA „Eja Grupa” un *Spano NV* pārstāvji tikšanās laikā Beļģijas rūpnīcā ar *Spano NV* pārstāvjiem vienojās, ka SIA „Eja Grupa” bez jebkādas starpniecības iepirks materiālu no *Spano NV* un turpmāka materiāla piegāde uz Latviju tiks organizēta ar kuģi. Taču turpmāku domstarpību rezultātā SIA „Eja Grupa” nevarēja veikt pasūtījumus, jo SIA „Latbord” nebija informējis par attiecīgajām produkcijas piegādēm, kas saņemtas Liepājas ostā. Par to liecina Iesniegumam pievienotā SIA „Eja Grupa” 09.10.2006. sūdzība *Spano NV*.
- 5) Par spīti iepriekšminētajām domstarpībām, un pēc SIA „Eja Grupa” klientu pieprasījuma pēc materiāla, uzņēmums ar savu transportu veda produkciju no Beļģijas rūpnīcas, izmantojot sauszemes ceļu, tādā veidā palielinot iepirkuma apjomus trīskārtīgi. Taču šādas piegādes no uzņēmuma puses turpinājās tikai četrus mēnešus

(2006.gada septembris – decembris). SIA „Eja Grupa” uzskatīja, ka šādi apstākļi uzņēmumu nostādīja nevienlīdzīgā situācijā salīdzinot ar SIA „Latbord”, jo pa jūras ceļu piegādātā materiāla pašizmaksa ir nozīmīgi zemāka nekā pa sauszemes ceļu.

- 6) No Iesniegumā minētās informācijas arī izriet: „Turpmākā saruna ar SPANO NV par materiālu piegādēm no viņu puses izvērtās strikta, kur rūpnīca ieņēma nelabvēlīgu pozīciju attiecībā pret EJA Grupa, bet savukārt pret SIA LATBORD tieši pretēju – vairāk labvēlīgu nostāju. Ražotāja atbildes uz mūsu pieprasījumiem bija nepamatotas, proti, mēs nedrīkstam iebilst pret situāciju jo EJA Grupa nav neko veikusi, lai popularizētu viņu ražoto produkciju, kā atkārtoja apstākli, ka SIA LATBORD, kas faktiski ir mūsu tiešs konkurents, ir ekskluzīvas tiesības pārstāvēt SPANO produkciju Latvijā un Baltijā „????””.

Pēc SIA „Eja Grupa” 13.03.2007. vēstulē Nr.1-1/0314 sniegtās informācijas, sniedzot salīdzinošu vērtējumu par cenām, par kādām SIA „Eja Grupa” iepērk *Durelis* tieši no rūpnīcas, tā cena ir (*) Ls/m³ (cena par vienību *Durelis Populair* 11 mm biezai plātnei, saņemot precī Liepājas ostā), bet iepērkot no SIA „Latbord” – (*) Ls/m³. Savukārt, šī paša veida produkciju, vedot pa sauszemi no *Spano NV* – uzņēmums saņēma par (*) Ls/m³.

Izvērtējot Iesniegumā sniegto informāciju, KP konstatēja, ka Iesniegums nav noformēts saskaņā ar Konkurences likuma 23.panta otrās daļas prasībām – nav norādītas Konkurences likuma normas, kuras iespējams pārkāptas, un Iesniegumam pievienotie dokumenti nebija noformēti atbilstoši normatīvajos aktos noteiktai kārtībai, kā arī, ka tajā sniegtā informācija nav pietiekama lēmuma pieņemšanai par lietas ierosināšanu vai neierosināšanu. KP par minēto apstākli informēja SIA „Eja Grupa”.

SIA „Eja Grupa” 14.03.2007. ir novērsusi trūkumus Iesniegumam pievienotajos dokumentos un 09.03.2007. vēstulē Nr.1-1/0316 norādījusi, ka iespējamais pārkāpums minēto pušu darbībās varētu izpausties atbilstoši Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 7.punkta, 13.panta 4. un 5.punktā noteiktajam.

SIA „Eja Grupa” ir Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā reģistrēta komercsabiedrība ar vienoto reģistrācijas Nr.40003368510. SIA „Eja E” reģistrēta 26.11.1997. Uzņēmums mainījis uzņēmuma nosaukumu uz SIA „Eja Grupa”, kas ierakstīts Komercreģistrā 19.02.2004.

Komersabiedrības pamatdarbības veidi:

- koksnes, būvmateriālu un santehnikas vairumtirdzniecība;
- aģenti, kas nodarbojas ar plaša sortimenta preču pārdošanu;
- aģenti, kas nodarbojas ar kokmateriālu un būvmateriālu pārdošanu;
- aģenti, kas nodarbojas ar mēbeļu, mājsaimniecības preču un metālizstrādājumu pārdošanu;
- pārējā vairumtirdzniecība.

SIA „Latbord” ir Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā reģistrēta komercsabiedrība ar vienoto reģistrācijas Nr.40003702940. Komercsabiedrība reģistrēta Komercreģistrā 01.10.2004.

Komersabiedrības pamatdarbības veidi:

- koksnes, būvmateriālu un santehnikas vairumtirdzniecība.

Spanogroup ir koksapstrādes koncerns Beļģijā, kurā ietilpst šādi grupas uzņēmumi – ražotāji: *Spanolux*, *Spano*, *Dekaply*, *Spanodecor*, *Balterio*, kas izgatavo celtniecības skaidu plātnes, grīdas un mēbeļu laminētās plātnes. Visas rūpnīcas izvietotas Beļģijā.

Spano ražo kokskaidu plātnes. Rūpnīcas ražošanas apjoms gadā: 700 000 m³.

Spanolux ražo MDF (kokšķiedru plātnes). Rūpnīcas ražošanas apjoms gadā: 270 000 m³.

Spanodecor, *Dekaply* ražo melamīnpārklātas skaidu plātnes, MDF (kokšķiedru plātnes).

Balterio ražo grīdas laminātu.

Izvērtējot SIA „Eja Grupa” 09.03.2007. vēstulē Nr.1-1/0316 minēto, Iesniegumā un tam pievienotajos dokumentos ietverto un KP papildus iegūto informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 4.punktu **konkrētais tirgus ir konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu.**

Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 5.punktu *konkrētās preces tirgus ir noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības.*

Pēc SIA „Eja Grupa” 13.03.2007. vēstulē Nr.1-1/0314, SIA „Latbord” 09.03.2007. vēstulē Nr.96/06.03.20 sniegtās un no tirgus dalībnieku sniegtās informācijas KP izpētes procesa ietvaros, *Durelis Populair* (turpmāk arī *Durelis*) pēc savām tehniskajām un fiziskajām īpašībām var tikt pielīdzināts orientēto kokskaidu plātņu veidam *OSB/3* (turpmāk attiecīgi *OSB* vai *OSB/3*), taču atšķirība ir sekojoša:

Durelis tiek izgatavots, presējot sasmalcinātas koksnes daļiņas, kas sajauktas ar saistvielām. Smalkās koksnes daļiņas tiek iegūtas sasmalcinot dažādus koksnes izejmateriālus pēc vajadzīgā smalkuma, kā arī otrreizējo koksni, pēc tam pilda bunkuros, kur tā tiek kaltēta, klāj uz lentas noteiktā biezumā, sajaucot ar saistvielām, un tad presē karstajā presē. *Durelis* ir mitrumizturīga skaidu plātne.

OSB ražo no precīzi sagatavotām koksnes skaidām. *OSB* tiek gatavotas pie augstas temperatūras un zem spiediena sasaistot ar sintētisku līmvielu un vasku. Divos ārējos slāņos skaidas sakārtotas vienā virzienā, bet iekšējā slānī - perpendikulāri, lai izveidotu trīsdimensiju struktūru. *OSB* ir vidēji mitrumizturīgas. Viens no svarīgākajiem aspektiem *OSB* ražošanā: produkta attīrīšana no sīkajām skaidiņām un drumstalām pirms līmes izmantošanas. *OSB* ir viegli atšķirams pēc tajā izmantotajām skaidām, kas ir lielākas un garākas.

Durelis ir ražots no mazām kokskaidām, bet *OSB/3* – no lielām kokskaidām, kas ir orientētas.

Pēc SIA „Latbord” 09.03.2007. vēstulē Nr.96/06.03.20 sniegtās informācijas, līdz mitrumizturīgās skaidu plātnes *Durelis Populair* parādīšanās tirgū *OSB/3* bija materiāls, kuru nevarēja aizvietot ar citiem materiāliem. Kopš SIA „Latbord” uzsāka šī produkta virzīšanu Latvijas tirgū, ir parādījušās arī citas jaunas celtniecības skaidu plātnes – *Anglospan*, *Unilin P5*, kas pēc ražošanas procesa un izskata ir identiskas *Durelis Populair*.

Kā apliecina no SIA „Tapeks” 19.03.2007. saņemtā informācija (Nr.3-053), *Durelis Populair* pieder pie mitrumizturīgās skaidu plātņu grupas (P5) un to ir iespējams aizvietot ar citām P5 skaidu plātnēm, kā piemēram, *OSB*, *WR*, *EXT* un laminēto saplāksni. *Durelis* var aizvietot ar *OSB/3*, taču *OSB/3* ir dārgāks, jo *OSB* piemīt labāka noturība pret mitruma iedarbību. Savukārt no AS „Rautakesko” 20.03.2007. saņemtā informācija (Nr.192/07) liecina, ka *Durelis* aizvietojamības iespējamība ar līdzīgām plātnēm ir galvenokārt atkarīga no tā, kādām vajadzībām attiecīgais plātņu materiāls ir izmantojams.

Durelis produkcijas cena ir 5-10% zemāka par *OSB*. Taču jāņem vērā sekojošais: ja tirgus ir piesātināts, tad cenas *OSB* un *Durelis* produkcijai izlīdzinās – šāda situācija bija vērojama 2005.gada beigās. Taču situācijā, kad *OSB* ir deficīts, pieaug pieprasījums pēc *Durelis* un cenas par produkciju atšķiras (*OSB* ir dārgāks par 5-10% par *Durelis*) – šāda

situācija bija vērojama 2006.gada beigās. To apliecina SIA „Latbord” un KP pārstāvju 19.03.2007. sarunu protokolā norādītā informācija.

Pēc SIA „Rīgas būvserviss” informācijas par *Durelis* un OSB vairumtirdzniecības cenām (ar PVN) veikalos 2007.gada martā (skat. internetā www.buvserviss.lv):

Durelis/Populair (11mm-2500mm-835mm): cena par m² ir 2,86 Ls (cena par plāksni ir 5,98 Ls)

Durelis/Populair (12mm-2500mm-1250mm): cena par m² ir 3,34 Ls (cena par plāksni ir 10,44 Ls).

Durelis/Populair (15mm-2500mm-1250mm): cena par m² ir 3,91 Ls (cena par plāksni ir 12,22 Ls)

OSB-3 (12mm-2500mm-1250mm): cena par m² ir 3,60 Ls (cena par plāksni 11,25 Ls). Cena ar atlaidi 10,12 Ls.

OSB-3 (15mm-2500mm-1250mm): cena par m² ir 4,42 Ls (cena par plāksni ir 13,81 Ls).

kā arī

Durelis/Populair (11mm-2500mm-835mm): cena par m² ir 2,73 Ls (SIA „Eja Grupa” akcijas piedāvājums 2007.gada martā, skat. internetā www.ejagrupa.lv).

Salīdzinot vienādu izmēru *Durelis/Populair* un *OSB/3* produkcijas cenas, var secināt, ka OSB cena 11 mm biezām plātnēm par m² ir augstāka par 7,22%, vai 15 mm plātnēm - par 11,54%. Tātad preces aizvietojamība pēc cenas ir iespējama.

Pēc SIA „Ostby Holding” 19.03.2007. sniegtās informācijas KP, *Durelis* tiek izmantots starpstāvu pārsegumos kā siju sedzošs materiāls, kā arī šis materiāls mājas konstrukcijām nodrošina nepieciešamās stiprības prasības, tāpēc nav racionāli iekšdarbiem izmantot saplāksni vai OSB, kas ir dārgāki materiāli. *Durelis* materiālu pielieto grīdām, ārsienām, iekšsienām, jumtiem, rekonstrukcijai. Šis materiāls tiek izmantots arī īslaicīgai betona formēšanai – maksimums divas dienas.

OSB plaši izmanto būvniecībā: lieto kā slodzi nesošus, stiprinošus celtniecības elementus, piemēram, sienu, grīdu, jumtu un spraišļu būvniecībā. Grīdas un jumta klājumam ražotāji piedāvā spundētās OSB plātnes, kas atvieglo to montēšanu celtniecības darbos.

OSB plākšņu klasifikācija pēc Eiropas standarta EN 300 (skat. internetā www.osb.lv 2007.gada martā):

OSB/1- plātnes ar vispusīgu pielietojumu, un plates izmantošanai iekštelpās (ieskaitot mēbelēm), sausumā;

OSB/2 – slodzi izturošas plātnes izmantošanai sausumā;

OSB/3 – slodzi izturošas plātnes izmantošanai mitrumā;

OSB/4 – paaugstinātu slodzi izturošas plātnes izmantošanai mitrumā.

Pēc KP un SIA „Latbord” pārstāvju 19.03.2007. sarunu protokolā minētās informācijas un KP saņemtās informācijas no tirgus dalībniekiem, *OSB/3* ir līdzīgs pielietojums kā *Durelis*, tāpēc rūpnīcas, kas ražo OSB, ir konkurenti.

Ņemot vērā iepriekš minēto, KP secina, ka *Durelis* un OSB ir savstarpēji aizvietojamās preces no patērētāju un izplatītāju viedokļa, tādējādi tās ietilpst vienā konkrētās preces tirgū Konkurences likuma 1.panta 5.punkta izpratnē.

Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 3.punktu *konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir ģeogrāfiska teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām.*

Uz doto brīdi Latvijā šādas mitrumizturīgas kokskaidu plātnes – gan *OSB/3*, gan *Durelis* - neražo, tāpēc konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir *Durelis* un *OSB/3* realizācijas tirgus Latvijas teritorijā, ko apliecina arī Latvijā reģistrēto un uzņēmējdarbību veicošo izplatītāju darbība Latvijas teritorijā. OSB un *Durelis* produkcija, kas iepirkta no ārvalstu ražotājiem, tiek realizēta galvenokārt Latvijas teritorijā.

Tādējādi saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 4.punktu par *konkrēto tirgu* ir uzskatāms *OSB/3* un *Durelis* piegādes un realizācijas tirgus Latvijas teritorijā.

2. Ņemot vērā to, ka *Durelis* un *OSB/3* plātnes ir uzskatāmas par aizvietojamām no patērētāju un izplatītāju viedokļa, izvērtējot konkurences apstākļus, kas saistīti ar *OSB* plātņu vairumtirdzniecību, kur lielāko daļu veido *OSB/3* plātnes, KP ir secinājusi, ka *OSB/3* plātņu tirdzniecībā darbojas vairāki konkurējoši vairumtirgotāji. Saskaņā ar KP lietas Nr.1382/06/10/8 „Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 7.punkta iespējamo pārkāpumu SIA „Zulak Wood Latvia” un *Glunz AG* darbībās” (turpmāk – lietas Nr.1382/06/10/8), kas uz doto brīdi atrodas izpētes procesā, materiāliem šo vairumtirgotāju apgrozījums pārsniedz SIA „Latbord” realizētās produkcijas apgrozījumu Latvijas teritorijā, un attiecīgi to pozīcijas tirgū ir daudz spēcīgākas.

3. Pēc KP un SIA „Latbord” pārstāvju 19.03.2007. sarunu protokolā un SIA „Latbord” 09.03.2007. vēstulē Nr.96/06.03.20 norādītās informācijas, *Durelis* piegādes plūsma ir sekojoša:

1) *Spanogroup* ir atbildīgs par kuģa fraktēšanu un preces iekraušanu un izkraušanu no kuģa. Prece ir apdrošināta, jo tas ir obligāts nosacījums pārvadājumiem. *Spanogroup* nomā noliktavas Liepājas ostā, un uzņēmumam ir līgums ar stividorkompāniju par tiesībām uzglabāt precis. Produkcija šajā noliktavā ir paredzēta izplatīšanai Baltijas valstīs, arī Ukrainā. SIA „Latbord” veic maksājumus par precis tikai tad, kad tā ir saņemta noliktavā (Liepājas ostā).

2) Tikai saņemot precis noliktavā, prece kļūst par SIA „Latbord” īpašumu, kas tālāk tiek nogādāta SIA „Latbord” klientiem – vairumtirgotājiem un mazumtirgotājiem Latvijā un Igaunijā.

3) SIA „Latbord” *Spanogroup* ražoto precis var saņemt arī Beļģijā, vedot to pa sauszemi. *Spanogroup* saviem klientiem, tajā skaitā arī SIA „Eja Grupa”, produkciju ir pārdevusi par vienādām cenām.

4) Pēc KP un SIA „Latbord” pārstāvju 19.03.2007. sarunu protokolā norādītās informācijas, kad tirgus ir piesātināts un Beļģijas ražotāja noliktavas Beļģijā ir aizpildītas, tad prece tiek pārdota visiem klientiem, kas to pieprasa. Tad, kad noliktavas ir tukšas un tirgū ir deficīts, tad preces tiek pārdotas sadarbības partneriem, kam ir pastāvīgā partnera statuss (piemēram, kā SIA „Latbord”).

5) Starp SIA „Latbord” un SIA „Eja E” 19.04.2005. tika noslēgts ekskluzīvās izplatīšanas līgums, kura darbība starp minētajām pusēm 2005.gada oktobrī tika izbeigta, jo SIA „Eja E” nepildīja līguma saistības – neizņēma pasūtījumu un laicīgi neapmaksāja rēķinus. Turpmāk SIA „Eja E” vienojās ar Beļģijas ražotāju, ka produkciju iepirks tieši no rūpnīcas, vedot produkciju pa sauszemes ceļu. Sākotnējā sadarbība ar SIA „Eja E” tika noslēgta tāpēc, ka SIA „Latbord” tajā laikā bija salīdzinoši jauns uzņēmums, kam nebija pastāvīgu klientu, tāpēc SIA „Eja Grupa” piedāvāja šo produkciju izplatīt pa savu tīklu (klientu loku).

6) SIA „Eja Grupa” nav izteikusi piedāvājumu produkciju iepirkt no kuģa, saņemot precis Liepājas ostā, jo uzņēmums veda produkciju pa sauszemes ceļu. Šobrīd pēc SIA „Latbord” rīcībā esošās informācijas, SIA „Eja Grupa” nav *Spanogroup* sadarbības partneris.

7) SIA „Latbord” un *Spanogroup* ir mutiska vienošanās par *Spanogroup* produkcijas izplatīšanu Latvijas teritorijā, taču tas neliedz SIA „Eja Grupa” veidot sadarbību ar *Spanogroup*, vedot produkciju gan pa sauszemes ceļu, gan pa jūras ceļu (saņemot produkciju Liepājas ostā). To nenoliedz arī SIA „Eja Grupa”, kad laika posmā no 2006.gada septembra-decembra uzņēmums veda šo produkciju pa sauszemi.

4. SIA „Eja Grupa” Iesniegumā norāda (KP lēmuma ievaddaļā 6.punkts), ka starp SIA „Latbord” un *Spano NV* pastāv ekskluzīvās izplatīšanas vienošanās. Šo faktu apliecina arī SIA „Latbord” mājas lapā ievietotā informācija (*skat.internetā www.latbord.lv; 2007.gada martā*) par to, ka SIA „Latbord” kopš 2004.gada beigām ir izpelnījies *Spanogroup* ekskluzīvā izplatītāja Latvijā un Igaunijā godu.

Konkurences likuma 11.panta pirmā daļa nosaka, ka „ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par:

1) tiešu vai netiešu cenu vai tarifu noteikšanu jebkādā veidā vai to veidošanas noteikumiem, kā arī par tādas informācijas apmaiņu, kura attiecas uz cenām vai realizācijas noteikumiem; (...)

7) darbībām (bezdarbību), kuru dēļ cits tirgus dalībnieks ir spiests atstāt kādu konkrēto tirgu vai tiek apgrūtināta potenciāla tirgus dalībnieka iekļūšana kādā konkrētajā tirgū. (...)

Ministru kabineta 27.04.2004. noteikumi Nr.434 „Par vertikālo vienošanos atbrīvošanu no Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma” (turpmāk tekstā – MK noteikumi) nosaka atsevišķu tirgus dalībnieku vertikālās vienošanās, kuras tiek atbrīvotas no Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā minētajiem aizliegumiem, ja šīs vienošanās atbilst visām šajos noteikumos minētajām prasībām, un atsevišķu tirgus dalībnieku vertikālās vienošanās, par kurām nav jāinformē KP saskaņā ar Konkurences likuma 11.panta otro un trešo daļu, ja šī darbība būtiski neietekmē konkurenci (MK noteikumu 2.punkts).

MK noteikumu 1.2. punkts nosaka:

„Ekskluzīvās izplatīšanas vienošanās ir vertikālā vienošanās, saskaņā ar kuru pārdevējs tieši vai netieši apņemas pārdot līguma preces tikai vienam pircējam tālākpārdošanai konkrētajā teritorijā.”

MK noteikumu 1.9.punkts nosaka:

„Vertikālā vienošanās ir vienošanās, kuru noslēguši divi vai vairāki tirgus dalībnieki, no kuriem katrs veic saimniecisko darbību atšķirīgā preču ražošanas un izplatīšanas līmenī, un kura attiecas uz preču pirkšanas vai pārdošanas noteikumiem.”

MK noteikumu 5.punkts nosaka, ka atbrīvojumu (no Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā minētā aizlieguma) attiecina uz vertikālo vienošanos, ja pārdevēja tirgus daļa konkrētajā tirgū, kurā tas pārdod līguma preces, nepārsniedz 30 procentus.

Līdz ar to ir būtiski noskaidrot, vai *Spano NV* ražotās produkcijas tirgus daļa Latvijas teritorijā nepārsniedz 30 procentus.

KP secina, ka *Durelis* produkcijas piegādes shēma neliedz SIA „Eja Grupa” vienoties ar Beļģijas ražotāju, ka ražotājs, vedot produkciju ar kuģi uz *Spanogroup* noliktavu Liepājas ostā, var arī piegādāt *Durelis* SIA „Eja Grupa”. Tas nozīmē, ka SIA „Eja Grupa” var veidot pastāvīgu sadarbību ar *Spanogroup* bez SIA „Latbord” starpniecības. Tātad starp *Spanogroup* un SIA „Latbord” nepastāv ekskluzīvās izplatīšanas vienošanās. Tādējādi nav pamata uzskatīt, ka jebkuram citam tirgus dalībniekam, kas vēlētos sadarboties ar *Spanogroup*, pastāvētu juridiski šķēršļi pirkt *Durelis* tieši no ražotāja. No KP iegūtās informācijas izriet, ka *Spanogroup* atteikums sadarboties ar SIA „Eja Grupa” saistīts ar to, ka nav savlaicīgi veikti maksājumi par pasūtīto materiālu un nav izņemti pasūtītie produkcijas apjomi.

KP atzīmē to, ka tirgus dalībnieku sniegtā informācija neliecina, ka starp *Spano NV* un SIA „Latbord” pastāv ekskluzīvās izplatīšanas vienošanās, jo SIA „Eja Grupa” varēja iegādāties Beļģijas ražotāja produkciju par ražotāja cenām, ar nosacījumu – savlaicīgi apmaksājot rēķinus par pasūtīto materiālu un tos izņemot, kā arī *Spano NV* tirgus daļa Latvijas teritorijā nesasniedz 30 procentus, pamatojoties uz MK noteikuma 5.punktā minēto.

Pat ja šāda vienošanās pastāvētu, saskaņā ar MK noteikumu 5.punktu šāda vienošanās ir atbrīvojama no Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā minētā aizlieguma, jo pārdevēja, t.i., *Spano NV* tirgus daļa nepārsniedz 30 procentus. KP iegūtā informācija no tirgus dalībniekiem lietas Nr.1382/06/10/8 ietvaros nedod pamatu uzskatīt, ka SIA „Latbord” tirgus daļa ir vai varētu pārsniegt 30 procentus konkrētajā tirgū.

KP iegūtā informācija no tirgus dalībniekiem neliecina, ka *Spano NV* un SIA „Latbord” vienošanās par produkcijas izplatīšanu Latvijas teritorijā rezultātā pārējo tirgus dalībnieku darbības būtu ierobežotas. Kā liecina KP un SIA „Latbord” pārstāvju 19.03.2007. sarunu protokolā norādītā informācija un e-pasta vēstuļu un vēstuļu sarakste starp SIA „Eja Grupa” un *Spano NV*, tad SIA „Eja Grupa” var būt *Spano NV* sadarbības partneris gan piegādājot precī gan pa sauszemes, gan pa jūras ceļiem.

Spano NV 16.10.2006. e-pasta vēstule SIA „Eja Grupa” apliecina sekojošo (*tulkojumā no angļu valodas*):

„(...) Viens no mūsu klientiem bija EJA [SIA „Eja Grupa”]. Viņš [SIA „Latbord” valdes loceklis Māris Vinklers] Jums piedāvāja ekskluzīvo !!! līgumu attiecībā uz Durelis, kas tika parakstīts starp Jums un Latbord, un stājās spēkā 2005.gada maijā. 6 mēnešu laikā pārdodamais apjoms bija paredzēts (*) m³.

Pēc 6 mēnešiem kopējais pārdotais apjoms bija apm. (*) m³! Pēc tam, kad mēs oktobrī pārtraucām līgumu, caur Latbord mēs Latvijai sākām piegādāt daudzus šādus (*) m³ pasūtījumus. Secinājums bija tāds, ka šos 6 mēnešus mēs nevarējām attīstīt savu tirgu.

(...) Samaksas nosacījums bija skaidri definēts: 30 dienu laikā (saņemts Spano) no rēķina izrakstīšanas datuma.(...) Samaksa ir jāveic laikā un jāizņem preces tad, kad mēs esam jums tās sagatavojuši.(...) Lai turpmāk izvairītos no šādām situācijām, es ierosīnu saglabāt esošo sistēmu ar Latbord kā aģentu starp Jums un Spano. Šādā veidā jums būs tieša pieeja kuģim, kuru būs pasūtījis Latbord. Es varētu pārdomāt vienīgi gadījumā, ja Jūs skaidri paziņojat, ka izbeidzat mums izteikt pārmērumus un ka visu savu laiku un pūliņus veltīsiet tālākai mūsu produkta pārdošanai. (...)”

KP secina, ka SIA „Eja Grupa” bija iespēja sadarboties ar *Spano NV*, iegādājoties rūpnīcas produkciju par rūpnīcas cenām, vedot to gan pa sauszemes ceļu, gan pa jūras ceļu. Taču radušos domstarpību dēļ par atsevišķiem darījuma izpildes aspektiem un apjomiem, *Spano NV* nevēlējās sadarboties ar SIA „Eja Grupa”, norādot uz turpmāko sadarbību ar SIA „Latbord”.

5. Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 1.punktu *dominējošais stāvoklis ir tirgus dalībnieka vai vairāku tirgus dalībnieku ekonomisks (saimniecisks) stāvoklis konkrētajā tirgū, ja šā dalībnieka vai šo dalībnieku tirgus daļa šajā tirgū ir vismaz 40% un šis dalībnieks vai šie dalībnieki spēj ievērojami kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci jebkurā konkrētajā tirgū pietiekami ilgā laika posmā, darbojoties pilnīgi vai daļēji neatkarīgi no konkurentiem, klientiem vai patērētājiem.*

Saskaņā ar Konkurences likuma 13.pantu *jebkuram tirgus dalībniekam, kas atrodas dominējošā stāvoklī, ir aizliegts jebkādā veidā ļaunprātīgi to izmantot Latvijas teritorijā. Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana var izpausties arī kā: (...)*

4) netaisnīgu pirkšanas vai pārdošanas cenu vai citu netaisnīgu tirdzniecības noteikumu tieša vai netieša uzspiešana vai piemērošana;

5) nevienādu noteikumu piemērošana ekvivalentos darījumos ar citu tirgus dalībnieku, radot tam konkurences ziņā nelabvēlīgākus apstākļus.

KP iegūtā informācija no tirgus dalībniekiem un lietas Nr.1382/06/10/8 ietvaros iegūtā informācija dod pamatu uzskatīt, ka *Spano NV* ražotās produkcijas *Durelis* tirgus daļa Latvijas teritorijā nesasniedz 40%. Tā kā neizpildās Konkurences likuma 1.panta 1.punkta nosacījums, nav pamata uzskatīt, ka Beļģijas ražotājs un/vai SIA „Latbord” ieņem dominējošā stāvokļa pozīcijas. Tāpēc KP nav pamata izvērtēt *Spano NV* un SIA „Latbord” darbības Konkurences likuma 13.panta kontekstā.

Izvērtējot tirgus dalībnieku sniegto informāciju un lietas Nr.1382/06/10/8 izpētes ietvaros iegūto informāciju, kā arī citu informāciju, kas iegūta izpētes gaitā, KP secina, ka

SIA „Latbord” un *Spano NV* darbībās nav saskatāms KL 11.panta pirmās daļas 1. un 7.punkta, 13.panta 4. un 5.punkta pārkāpums.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 1.punktu, 11.panta pirmās daļas 1. un 7.punktu, 13.panta 4. un 5.punktu, 23.panta trešo daļu, Konkurences padome

nolēma

Neierosināt lietu uz SIA „Eja Grupa” 16.02.2007. iesnieguma Nr.1-1/0248 un 09.03.2007. vēstulē Nr.1-1/0316 norādītās informācijas pamata par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 7.punkta iespējamo pārkāpumu SIA „Latbord” un Beļģijas uzņēmuma *Spano NV* darbībās par celtniecības plātņu *Durelis* izplatīšanu Latvijas teritorijā.

Neierosināt lietu uz SIA „Eja Grupa” 16.02.2007. iesnieguma Nr.1-1/0248 un 09.03.2007. vēstulē Nr.1-1/0316 norādītās informācijas pamata par Konkurences likuma 13.panta 4. un 5.punkta iespējamo pārkāpumu SIA „Latbord” un Beļģijas uzņēmuma *Spano NV* darbībās par celtniecības plātņu *Durelis* izplatīšanu Latvijas teritorijā.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajonā tiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) - Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja v.i.

T.Jefremova